

N:o 25.

Af herr **Söderberg**, om tull på ägg.

Förlidet år ingafs till Riksdagen en motion om åsättande af tull å ägg. Denna motion vann visserligen icke då Riksdagens bifall, men den ringa majoritet, hvarmed motionen afslogs, och de ökade skäl för bifall till en dylik framställning, som förefinnas, föranleda mig att i år framkomma med en dylik motion.

Jag vill särskildt framhålla, att importen af ägg äfven under det sista året högst betydligt ökats eller från 63,770,000 stycken år 1900 till 73,171,000 stycken, motsvarande cirka 4,550,000 kilogram år 1901, sålunda en ökad import för året af 9 $\frac{1}{2}$ millioner stycken ägg.

I Norge deremot, der man år 1897 åsatte ägg en införseltull à 20 öre kg. har importen efter hand nedgått från 1,252,000 kg. år 1897 till 215,670 kg. år 1900, det sista år, för hvilket uppgift från Norge stått mig till buds. Införseln till Norge var sålunda 1900 knappast $\frac{1}{5}$ mot år 1897.

Huru i detta hänseende förhållandena utvecklats i vårt land, vill jag närmast belysa med efterföljande statistiska uppgifter.

År 1890	infördes	till	Sverige	97,350	tjog	och	utfördes	802,450	tjog,
» 1896	»	»	»	513,550	»	»	»	798,950	»
» 1898	»	»	»	1,367,550	»	»	»	360,750	»
» 1899	»	»	»	2,193,300	»	»	»	210,300	»
» 1900	»	»	»	3,188,500	»	»	»	149,000	»
» 1901	»	»	»	3,658,550	»	»	»		ej uppgift.

I vårt grannland Danmark har äggproduktionen gått i en helt annan riktning och utvecklats sig till en för landet synnerligen viktig inkomstkälla. För Danmark angifves nemligen i ett år 1900 utgifvet statistiskt arbete rörande landets näringar:

att Danmarks äggutförsel 1865 var	32,847	tjog,	värda	23,722	kronor,
1881 »	1,775,000	»	»	1,675,000	»
1890 »	6,275,800	»	»	5,719,450	»
1898 »	12,000,000	»	»	14,000,000	»
1899 »	15,150,000	»	»	16,000,000	»

Af senare uppgifter framgår, att Danmarks äggexport år 1900 haft ett värde af cirka 18 millioner kronor och ansågs under år 1901 skola uppgå till 20 millioner kronor, samtidigt med att vi i Sverige ha ett importöfver-skott, som bortför ur landet för ägg mer än 3 millioner kronor.

Dessa siffror ådagalägga tydligen, huru efterblifna vi äro i fråga om äggproduktionen gent emot såväl Danmark som Norge, och vid närmare granskning finna vi tydligen, att vår tullagstiftning nästan uteslutande är orsaken till detta förhållande. Detta har man ock insett i Norge, oaktadt man der har lägre spanmålstullar än hos oss och der åsatt ägg en införseltull å 20 öre per kilogram, med det lyckliga resultatet, som här förut angifvits.

Och efter hvad man erfarit i fråga om utvecklingen af äggproduktionen under senare tider i såväl Danmark som Norge, så kan det icke vara tvifvel om, att icke äfven vi skulle kunna betydligt uppdrifva denna näring, om vi stälde förutsättningarna för densamma lika med hvad som är förhållan-det i Danmark och Norge, men detta kan med vårt tullsystem icke ske med mindre vi å ägg åsätta en lämplig införseltull.

Väl har angifvits, att nedsättande eller borttagande af majstullen skulle i hög grad gynna utvecklingen af fjäderfäskötseln, men fördelen häraf skulle, enligt mitt förmenande, icke blifva synnerligen stor, enär majs vid utfodring af fjäderfä med fördel användes endast vid gödning af utran-gerade djur, men icke befördrar äggläggning. Särskildt vill jag framhålla, hvilken stor vigt möjligheten att bedrifva fjäderfäskötsel har för fram-gången af den nu på dagordningen stående egna-hems-frågan och utveck-lingen af små jordbruk. Jag har nemligen inhemtat, att den stora fram-gång, de små jordbruken vunnit i Danmark, till mycket stor del är bero-ende på möjligheten för dem att idka fjäderfäskötsel som binäring; hönsen

skötas utan vidare kostnad till största delen af husmannens hustru och barn och hindrar icke, att mannen kan taga arbete å främmande ställe under mellantider, då hans lilla jordbruk icke upptar hela hans tid.

Det sägs ock, att största delen af de 20 millioner hvilka tillföras landet genom äggexporten, kommer de små jordbrukarne till godo.

För utsträckningen af de små jordbruken i Sveriges sydligaste och mellersta delar har fjäderfäkötseln en nästan större betydelse än i Danmark, enär den bättre jorden och den tätare befolkningen der gjort det lättare att drifva mjölkhushållning äfven för dem, som endast kunna hålla en à två kor; deremot är det å de spridda jordbruken och skogstorpen på många ställen i Sverige omöjligt att aflemna mjölk en à två gånger om dagen till något mejeri, men jembörelsevis lätt att aflemna ägg en à två gånger i veckan.

Mot tull å ägg kan icke heller anföras, att dessa äro någon nödvändighetsvara för den fattiges bord, utan kan med skäl sägas, att den bättre konjunkturen, som tull kan bereda äggproduktionen, skall förbättra den fattiges existensvilkor på landet, och att tullskatten å denna vara nästan uteslutande kommer att betalas af de mera bemedlade. På grund af hvad jag sålunda anført, får jag härmed föreslå,

att Riksdagen beslutar, att, så fort ske kan, det måtte åsättas en tull å 20 öre på hvarje kilogram ägg, som hit i riket införes, beräknad å äggens nettovigt, med 10 procents afdrag för det emballage, hvori äggen kunna vara inpackade.

Stockholm den 26 januari 1902.

P. M. Söderberg.
